

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

**INTEGRATIIVISEN
PSYKOTERAPIAN
PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUS -
LASTEN JA NUORTEN PSYKOTERAPIAN
SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO**

KOULUTUSOHJELMA

INTEGRATIIVISEN PSYKOTERAPIAN PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUS - LASTEN JA NUORTEN PSYKOTERAPIAN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO

Koulutusohjelma on hyväksytty Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnassa 27.10.2022 ja on voimassa 31.12.2027 asti.

Integratiivisen psykoterapian koulutusohjelma - lasten ja nuorten psykoterapian suuntautumisvaihtoehto on Valtioneuvoston asetuksen 1120/2010 tarkoittama psykoterapeuttikoulutus, joka antaa psykoterapeuttina toimimisen edellyttämän osaamisen ja mahdollistaa psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeuden hakemisen. Osaaminen osoitetaan näytöllä. Koulutusohjelman suoritettuaan opiskelija pystyy yksilöpsykoterapeuttisen hoidon itsenäiseen läpiviemiseen osana lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoito- ja kuntoutusprosessia. Lisäksi opiskelija pystyy antamaan vanhemmuuden ohjausta lapsen tai nuoren psykoterapeuttisen hoidon tueksi.

Integratiivisessa psykoterapiassa tavoitteena on työskentelytapa, joka huomioi asiakkaiden yksilölliset hoidolliset tarpeet hoidon eri vaiheissa mahdollisimman hyvin. Tähän pyritään erityisesti painottamalla eri psykoterapiamenetelmille yhteisiä, muutosta tutkitusti tuottavia tekijöitä, kuten hyvää yhteistyösuhdetta asiakkaan ja terapeutin välillä. Psykoterapeutti toimii asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan soveltaen eri asiakkaiden hoitoon eri psykoterapiamenetelmien teoreettisia hahmotustapoja ja tekniikoita. Joustavan työotteensa vuoksi integratiivinen psykoterapia soveltuu kaikkien keskeisten mielenterveysongelmien

hoitomenetelmäksi.

Lasten ja nuorten integratiivisessa psykoterapiassa ja vanhemmuuden ohjauksessa näitä periaatteita sovelletaan psykoterapiatyöhön asiakkaan iän ja kehitystason huomioivalla tavalla. Lähtökohtana on, että terapeutti hallitsee kehitysvaiheiden sekä lasten ja nuorten psykoterapian eri suuntauksissa kehitettyjen menetelmien ja työtapojen integroimisen peruseriaatteita. Lisäksi terapeutti osaa arvioida yhteistyön tarpeet ja keinot lapsen ja nuoren perheen ja muiden kasvuympäristöjen edustajien kanssa. Koulutus antaa valmiudet kohdata oireilevan lapsen ja nuoren vanhempia ja erilaisia perheitä sekä tarvittaessa työskennellä perheen vuorovaikutusongelmien kanssa oireilevan lapsen ja nuoren auttamiseksi.

Koulutusohjelman opetusmenetelmät ovat monipuoliset. Seminaariopetukseen sisältyy niin teoreettista kuin toiminnallista ja kokemuksellista oppimista sekä oppilaiden omien potilastapausten käsittelyä oppimistavoitteiden mukaisesta näkökulmasta. Luovien ja toiminnallisten menetelmien harjoittelu osana seminaariopetusta hyödynnetään prosessimaisesti myös opiskelijoiden psykoterapeuttidentiteetin ja integratiivisen ajattelun kehittymisen tueksi läpi koulutusohjelman. Psykoterapeutin tietoja, taitoja ja vuorovaikutustyyliä opitaan lisäksi mm. itsenäisten kirjallisuusopintojen, oppimispäiväkirjojen sekä lapsen normaalikehityksen observoinnin tukemana.

OPISKELIJAVALINTA

Opiskelijavalintaa koskevat tiedot löytyvät Jyväskylän yliopiston

Psykoterapeuttikoulutuksen hakuoppaasta:

https://www.jyu.fi/edupsy/fi/laitokset/psykologia/psykoterapiaklinikka/psykoterapeuttikoulutus/hakuopas_7_6_2022.pdf

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

TEORIA- JA MENETELMÄOPINNOT	46 op
Lasten ja nuorten psykoterapian perusteet	6 op
Psyykkisten häiriöiden kehityksellinen ymmärtäminen ja vanhemmuuden erityiskysymykset eri ikäisten lasten ja nuorten kanssa	7 op
Terapeuttisten yhteistyötaitojen kehittäminen ja muutos psykoterapiassa	5 op
Lapsen ja nuoren oireilun ymmärtäminen perheterapeuttisesta viitekehyksestä käsin ja eri kehitysympäristöjen huomioiminen	5 op
Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten tunne-elämän häiriöiden hoidossa	6 op
Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten käyttäytymisongelmien ja neuropsykiatristen vaikeuksien hoidossa	5 op
Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten traumaperäisten häiriöiden hoidossa	6 op
Psykoterapian tutkimus ja tutkimuksellinen ote omassa työssä	3 op
Psykoterapeutin identiteetti, persoonallisuus ja oma työtapa	3 op
TYÖNOHJAUS	15 op
Psykoterapian työnohjaus	15 op
KOULUTUSPSYKOTERAPIA	4 op
Yksilöllinen koulutuspsykoterapia	4 op
OPINNÄYTETYÖ	10 op
Opinnäytetyö	10 op

1. KOULUTUSOHJELMAN OPINTOJAKSOT

TEORIA- JA MENETELMÄOPINNOT

Lasten ja nuorten psykoterapian perusteet, 6 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee lasten ja nuorten psykoterapioiden nykytilaa ja kehityshistoriaa, eri viitekehysten psykoterapioille yhteiset vuorovaikutuksellisia ilmiöitä ja on selvillä integratiivisen psykoterapian erityisluonteesta eri työtapoja ja teorioita yhdistelevänä työotteena. Hän on perillä psykoterapiasta hoitomuotona sekä sen käytön yleisistä sovelluksista, mahdollisuuksista ja rajoitteista, tuntee alan lainsäädäntöä ja eettisiä ohjeita, tiedostaa lasten ja nuorten psykoterapeutiksi kehittymisen ja psykoterapeuttina kehittymisen jatkuvan prosessinomaisen luonteen ja tunnistaa tämän kehittymisen osatekijöitä.

Sisältö: Lasten ja nuorten psykoterapian eri suuntauksset, niiden teoreettiset viitekehykset ja työtavat. Integratiivisen psykoterapian ja työotteen keskeiset periaatteet. Lainsäädäntö ja eettiset ohjeet. Psykoterapeutiksi kouluttautumisen prosessi.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakko tehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Aloitusseminaari (2 pv)
- Laki ja etiikka (JYO)
- Lasten ja nuorten psykoterapian perusteet (2 pv)

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Bate, J., Prout, T. A., Rousmaniere, T. & Vaz A. (2022). Deliberate Practice in Child and Adolescent Psychotherapy. APA.
- Brems, C. (2008). A comprehensive guide to child psychotherapy. (3rd Ed.). Long Grove, IL: Waveland Press.
- Brummer, M. & Enckell, H. (2005). Lasten ja nuorten psykoterapia. Sanoma Pro Oy.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psyykkisten häiriöiden kehityksellinen ymmärtäminen ja vanhemmuuden erityiskysymykset eri ikäisten lasten ja nuorten kanssa, 7 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on valmiudet tarkastella keskeisiä psyykkisiä häiriöryhmiä kehityksellisestä näkökulmasta ja eri teoreettisista viitekehyksistä ymmärrettyinä. Hän on perehtynyt kehityspsykologian keskeisiin teorioihin ja käsitteisiin ja tuntee lapsen ja nuoren normaalin psyko-fyysis-sosiaalisen kehityksen keskeiset vaiheet. Hän tuntee mielenterveyden ja sen häiriöiden psykologisen, sosiaalisen ja biologisen perustan ja niiden muodostumisen

kehityksellisestä ja vuorovaikutuksellisesta näkökulmasta sekä ymmärtää kehitystä tukevan vuorovaikutuksen erityispiirteet eri ikävaiheissa. Hänellä on kyky luoda turvallinen vuorovaikutussuhde kehitysvaiheiltaan eri ikäisten lasten ja nuorten kanssa. Lisäksi opiskelijalla on valmiudet kohdata sukupuolisuuden, seksuaalisuuden ja kulttuurisuuden monimuotoisuutta ja ymmärtää näitä osana lapsen ja nuoren kokonaiskehitystä.

Sisältö: Odotusajan psyykkiset funktiot, varhainen vuorovaikutus, kehityspsykologian keskeiset teoreettiset kehykset ja käsitteet, normaalikehitys ja häiriökehitys, vanhemmuuden tehtävät ja haasteet eri ikäisten lasten ja nuorten kanssa. Sukupuolisuuden, seksuaalisuuden ja kulttuurisuuden monimuotoisuus.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakkotehtävät, lapsen normaalin kehityksen observointi eri ikävaiheissa ja siihen liittyvä oppimispäiväkirja. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Odotusaika, varhainen vuorovaikutus ja näiden häiriöt (0-3 -vuotiaat) (3 pv)
- Kehityspsykologiset teoriat ja niiden integrointi sekä lapsen mielen kehitys vuorovaikutussuhteissa ja vanhemmuuden laadut (3-10/12 -vuotiaat) (3 pv)
- Nuoren mielen kehitys vuorovaikutussuhteissa ja näiden häiriöt (10/12-24 -vuotiaat) (3 pv)
- Klassikot ja peruspilarit -seminaari (2 pv). Opiskelijat valmistavat pienryhmätyönä yhden kehityspsykologian perusteoksen esittelyn koko koulutusryhmälle. Opinnäytetyön suunnittelu (ohjeet ja aiheen valinta).
 - Bowlby, John. (1988). A Secure Base: Parent-Child Attachment and Healthy Human Development.
 - Damasio, Antonio. (2010). Self Comes to Mind: Constructing the Conscious Brain. (suom. Itse tulee mieleen: tietoisien aivojen rakentaminen).
 - Erikson, Erik. Childhood and Society. (1950). (suom. Lapsuus ja yhteiskunta).
 - Fonagy, P., Gergely, G. & Jurist E.L. (Eds.) (2002) Affect Regulation, Mentalization, and the Development of the Self. London: Taylor & Francis Ltd.
 - Laufer, M. & Laufer, M. E. (1995). Adolescence and Developmental Breakdown: A Psychoanalytic view. Routledge.
 - Siegel, Daniel. (1999). The Developing Mind: How Relationships and the Brain Interact to Shape Who We Are. Guilford Press.
 - Stern, Daniel. (1985). The Interpersonal World of the Infant. A view from psychoanalysis and developmental psychology. Basic Books.
 - Winnicott, D.W. (1971). Playing and Reality. Lisäksi oheistehtävä nykypäivän leikistä.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Kumpulainen, K., Aronen, E., Ebeling, H., Laukkanen E., Marttunen M., Puura, K. & Sourander, A. (Toim.) (2016). Lastenpsykiatria ja nuorisopsykiatria.
- Nurmi, J.-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen L. & Ruoppinen, I. (Toim.) (2014). Ihmisen psykologinen kehitys.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Terapeuttisten yhteistyötaitojen kehittäminen, 5 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee terapeutin yhteistyösuhteen keskeiset tekijät, niiden ilmenemisen eri psykoterapeuttisissa lähestymistavoissa ja erityispiirteet työskennellessä lasten ja nuorten kanssa, erityisesti huomioiden toiminnallisen ja konkreettisen mielen merkityksen. Hän osaa arvioida terapiaedellytykset, osoittaa hallitsevansa terapisuhteen aloittamisen ja ylläpitämisen sekä asiakkaan ongelmien käsitteellistämisen. Opiskelija on omaksunut perustiedot psykoterapeuttisesta muutoksesta eri psykoterapeuttisissa lähestymistavoissa.

Sisältö: Yhteistyösuhte, käsitteellistäminen ja muutos psykoterapiassa. Lähikehityksen vyöhykkeen käsitteen ja myönteisen palautteen hyödyntäminen allianssin ja hoitosuunnitelman rakentamisessa.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, opiskelijoiden tapausesimerkit, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakotehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Yhteistyösuhte ja toiminnallisuus lasten ja nuorten psykoterapiassa (3 pv). Kokemuksellinen seminaari, jossa tutustutaan toiminnallisiin ja luoviin menetelmiin sekä leikkiin allianssin rakentamisen välineenä.
- Käsitteellistäminen ja muutos lasten ja nuorten psykoterapiassa sekä hoitoprosessin vaiheet (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi käsitteellistämistä ja hoitosuunnitelman rakentamista harjoitellaan opiskelijoiden tuomien tapausesimerkkien avulla.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Green, E.J. & Drewes, A.A. (2013). Integrating Expressive Arts and Play Therapy: A Guidebook for Mental Health Practitioners and Educators. New York: John Wiley & Sons Inc.
- Safran, J.D. & Muran, J.C. (2000). Negotiating the therapeutic alliance. New York: Guilford.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Lapsen ja nuoren oireilun ymmärtäminen perheterapeuttisesta viitekehyksestä käsin ja eri kehitysympäristöjen hoidollinen käyttö, 5 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on valmiudet tarkastella keskeisiä psyykkisiä häiriöryhmiä perheterapeuttisesta viitekehyksestä sekä lapsen ja arjessa olevan aikuisen välisen vuorovaikutuksen viitekehyksestä käsin. Hän ymmärtää eri kehitysympäristöjen merkityksen erilaisten mielenterveyden häiriöiden synnyssä ja hoidossa, ja osaa huomioida näiden kasautuvaa vaikutusta kokonaisvaltaisen tuen rakentamiseksi. Hänellä on valmius lapsen hoidon kannalta keskeisiin perheterapeuttisiin interventioihin sekä hoitoa tukevan neuvottelun järjestämiseen lapsen erilaisten kehitysympäristöjen kanssa. Opiskelija on selvillä perheiden monimuotoisuudesta sekä niistä yhteiskunnallisista ja kulttuurisista

olosuhteista, joilla on vaikutusta yksilöiden ja perheiden elämään. Hän ymmärtää mielenterveyden häiriöiden kehityksellisen näkökulman ja kykenee hyödyntämään kehityksen lähikehityksen vyöhykkeen periaatetta eri kehitysympäristöissä rakentaessaan kokonaisvaltaista hoitoa.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, opiskelijoiden tapausesimerkit, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakotehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Perheterapeuttiset teoriat ja keskeiset käsitteet (2 pv)
- Perheterapeuttiset interventiot (2 pv). Kokemuksellinen seminaari, jossa tutustutaan omakohtaisesti sukupuutyöskentelyyn sekä eri-ikäisten lasten ja nuorten perheiden kanssa sopiviin luoviin ja/tai toiminnallisiin menetelmiin.
- Lapsen eri kehitysympäristöjen huomioiminen ja kokonaisvaltaisen hoidollisen tuen rakentaminen (2 pv). Teoriaopetuksen lisäksi opitaan onnistuneen verkostokokouksen periaatteet sekä harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tuomien tapausesimerkkien avulla.

Kirjallisuus. Seuraava teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Goldberg, I., Stanton, M. & Goldberg, H. (2016) Family Therapy: An Overview. Cengage Learning (9th ed.)
- Heikkinen, I., Järviniemi, A., Laitila, A. & Kumpulainen, K. (2022). Perheterapeuttisen muutoksen moniulotteisuus ja sen tunnistamisen menetelmälliset haasteet. *Psykologia*, 57 (1), 4-21.
- Lamb, M. (Ed.) (1999). Parenting and Child Development in Non-Traditional Families. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten tunne-elämän häiriöiden hoidossa, 6 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija omaa perustiedot lasten ja nuorten sosiaalisen kehityksen ja tunne-elämän häiriöiden psykologisesta olemuksesta ja psykiatrisesta diagnostiikasta. Hän kykenee erottamaan lasten ja nuorten masennuksen, ahdistuneisuushäiriöiden ja syömishäiriöiden erilaiset ilmenemismuodot ja tuntee niiden keskeisimmät psykologiset selitysmallit sekä yhteyden muihin psyykkisiin häiriöihin. Opiskelija ymmärtää erilaisiin oireiluihin liittyvät vuorovaikutuksen haasteet ja osaa vastata näihin terapeuttisesti rakentavalla vuorovaikutustyyllillä. Hän hallitsee eri psykoterapiamenetelmien mukaisten hoitojen soveltuvuuden arvioinnin asiakkaalle, käsitteellistämisen, hoitosuunnitelman laatimisen ja keskeiset työskentelytavat. Hän osaa arvioida käyttämäänsä hoitomenetelmää ja yhteistyökysymyksiä asiakkaan kokonaishoidon kannalta.

Sisältö: Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten masennuksen, ahdistuneisuuden ja syömishäiriöiden hoidossa.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, opiskelijoiden tapausesimerkit, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakotehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Lasten ja nuorten masennuksen ja itsetunto-ongelmien ilmenemismuodot, kehityksellinen ymmärtäminen, käsitteellistäminen ja psykoterapeuttinen hoito sekä vanhemmuuden erityiskysymykset (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tapausesimerkkien avulla.
- Lasten ja nuorten ahdistuneisuushäiriöiden ja pakko-oireiden ilmenemismuodot, kehityksellinen ymmärtäminen, käsitteellistäminen ja psykoterapeuttinen hoito sekä vanhemmuuden erityiskysymykset (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tapausesimerkkien avulla.
- Lasten ja nuorten syömishäiriöiden ilmenemismuodot, kehityksellinen ymmärtäminen, käsitteellistäminen ja psykoterapeuttinen hoito sekä vanhemmuuden erityiskysymykset (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tapausesimerkkien avulla.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Altman, N., Briggs, R., Frankel, J., Gensler, D., & Pantone, P. (2002/2010) Relational child psychotherapy - Parts 1 and 2. New York: Other Press.
- Prendiville, E. & Howard, J. (2014). Play Therapy Today: Contemporary Practice with Individuals, Groups and Carers.
- Rossouw, T., Wiwe, M. & Vrouw, I. (2021). Mentalization-Based treatment for Adolescents. Routledge.
- Särkelä, L., Tikkanen, S. & Haanpää, P. (2015). Kognitiivis-analyttinen psykoterapia.

- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten käytöshäiriöiden ja neuropsykiatristen vaikeuksien hoidossa, 5 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija on perehtynyt lasten ja nuorten käyttäytymisongelmien ilmenemismuotoihin ja niiden hoitoon. Hän kykenee arvioimaan käyttäytymisongelmien yhteyttä ympäristötekijöihin ja neurokognitiivisiin ja -psykiatriisiin vaikeuksiin. Opiskelija ymmärtää käytöshäiriöihin ja neuropsykiatriisiin vaikeuksiin liittyvät vuorovaikutuksen haasteet ja osaa vastata näihin terapeuttisesti rakentavalla vuorovaikutustyyllillä. Hän hallitsee eri psykoterapiamenetelmien mukaisten hoitojen soveltuvuuden arvioinnin asiakkaalle, käsitteellistämisen, hoitosuunnitelman laatimisen ja keskeiset työskentelytavat. Hän osaa arvioida käyttämäänsä hoitomenetelmää ja yhteistyökysymyksiä asiakkaan kokonaishoidon kannalta.

Sisältö: Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityiskysymykset lasten ja nuorten käytöshäiriöiden ja neuropsykiatristen vaikeuksien hoidossa. Komorbiditeettien huomioiminen.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, opiskelijoiden tapausesimerkit, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakotehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Käytöshäiriön ilmenemismuodot, kehityksellinen ymmärtäminen, käsitteellistäminen ja psykoterapeuttinen hoito sekä vanhemmuuden erityiskysymykset (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tapausesimerkkien avulla.
- Lasten ja nuorten neuropsykiatriset haasteet (kielenkehitys, oppimisvaikeudet ja/tai vuorovaikutusvalmiuksien puutteet) ja niiden huomioiminen psykoterapeuttisessa työskentelyssä ja vanhemmuuden ohjauksessa (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista opiskelijoiden tapausesimerkkien avulla.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Ranta, K., Fredriksson, J., Koskinen, M. & Tuomisto, M. (2017). Lasten ja nuorten kognitiiviset käyttäytymisterapiat.
- Ratner, H. & Yusuf, D. (2020). Lasten ja nuorten ratkaisukeskeinen ohjaus ja neuvonta.
- Schore, Allan. (2012). The Science of the Art of Psychotherapy. WW Norton Co
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterapeuttiset lähestymistavat ja vanhemmuuden ohjauksen erityis-kysymykset lasten ja nuorten traumaperäisten häiriöiden hoidossa, 6 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee perustiedot lasten ja nuorten traumaperäisen oireilun tunnistamisesta, psykologisesta ymmärtämisestä ja arvioinnista ja niiden psykoterapeuttisesta hoidosta. Hän hallitsee eri psykoterapiamenetelmien mukaisten hoitojen soveltuvuuden arvioinnin asiakkaalle, käsitteellistämisen, hoitosuunnitelman laatimisen ja keskeiset työskentelytavat. Opiskelija ymmärtää traumaperäisiin häiriöihin liittyvät vuorovaikutuksen haasteet ja osaa vastata näihin terapeuttisesti rakentavalla vuorovaikutustyyllillä. Hän ymmärtää intrapsyykkisten sekä perheeseen ja muihin kehitysympäristöihin liittyvien vakauttavien elementtien merkityksen onnistuneelle hoidolle. Hän osaa arvioida käyttämäänsä hoitomenetelmää ja yhteistyökysymyksiä asiakkaan kokonaishoidon kannalta.

Sisältö: Psykoterapeuttiset lähestymistavat lasten ja nuorten traumaperäisten häiriöiden hoidossa, arjen vakauttaisessa ja vanhemmuuden ohjauksessa.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, asiakastyöhön ja kirjallisuuteen liittyvät ennakotehtävät. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Lasten ja nuorten kiintymyssuhteen häiriöiden psykoterapeuttinen hoito (2 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista tapausesimerkkien avulla.
- Äkillisten traumaperäisten häiriöiden ja kriisien psykoterapeuttinen hoito. Vakauttaminen osana trauma-psykoterapeuttista hoitoa (2 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista tapausesimerkkien avulla.
- Lapsuuden laaja-alaisiin trauma-altistuksiin liittyvien häiriöiden hoitamisen erityispiirteet ja autettavuuden kysymykset (3 pv). Teoriaopetuksen lisäksi tutustutetaan joihinkin soveltuviin menetelmiin ja harjoitellaan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman rakentamista tapausesimerkkien avulla.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Gil, E. (Ed.) (2010). Working with children to heal interpersonal trauma: the power of play. New York: The Guilford Press.
- Hughes, Daniel. (2017). Building the Bonds of Attachment: Awakening Love in Deeply Traumatized Children. Rowman & Littlefield.
- Verheugt-Pleiter, A. & Zevalkink, J. (2021). Mentalizing in Child Therapy: Guidelines for clinical practitioners. Routledge.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterapian tutkimus ja tutkimuksellinen ote omassa työssä, 3 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee psykoterapian tutkimiseen liittyviä kysymyksiä ja asetelmia ja psykoterapiatutkimuksen keskeiset tulokset. Hän osaa soveltaa tutkimuksellista otetta omaan työskentelyynsä, osaa huomioida eettiset näkökohdat omassa terapia- ja tutkimustyössään ja osoittaa tietämystä tutkimustiedon yhteydestä ammatilliseen näyttöön ja käytäntöön.

Sisältö: Psykoterapiatutkimuksen menetelmät ja tulokset. Opinnäytetöiden käsittely, ohjaus ja esittely.

Opetusmuodot: Seminaari- ja pienryhmäopetus itsenäisesti tuotettujen opinnäytetöiden äärellä. Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä.

Seminaarit:

- Tutkimus- ja opinnäytetyöseminaari I. Tutkimusaiheet ja työn suunnitelmat. (2 pv)
- Tutkimus- ja opinnäytetyöseminaari II. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys ja sen käyttö oman psykoterapiatyön reflektoinnin välineenä. (2 pv). Seminaaria edeltää pienryhmäopetuksen kerta.
- Opinnäytetyöt -seminaari (2 pv). Valmiiden opinnäytetöiden esittely ja reflektointi.

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- McLeod, J (2010). Case study research in counselling and psychotherapy. London: Sage.
- Wahlström, J. (2012). Psykoterapian tulos ja siihen vaikuttavat tekijät. Teoksessa S. Eronen, & P. Lahti-Nuuttila (toim.) Mikä psykoterapiassa auttaa? Integratiivisen lähestymistavan perusteita (35–70). Helsinki: Edita.
- Wahlström, J. (2012). Psykoterapia asiakkaan kokemana. Teoksessa S. Eronen, & P. Lahti-Nuuttila (toim.), Mikä psykoterapiassa auttaa? Integratiivisen lähestymistavan perusteita (114–141). Helsinki: Edita.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterauttina toimiminen, kehittyminen ja oma työtap, 3 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa havainnoida omaa psykoterapeutiksi kehittymistään ja sen jatkuvaa prosessinomaista luonnetta ja osatekijöitä omalla kohdallaan. Hän kykenee myös kuvailemaan omaa integratiivista työtapaansa. Hän osoittaa kykyä ylläpitää tiedollista osaamistaan osallistumalla alansa kongresseihin tai seuraamalla tieteellistä kirjallisuutta ja verkostoitumalla alan järjestöihin. Hänellä on valmius edelleen kehittää terapeuttisia taitojaan yleisesti ja erityisesti, hakea ammatillista tukea terapeuttisesti haastavissa tilanteissa esimerkiksi hankkimalla työnohjausta tai käyttämällä tilanne- ja tapauskohtaista konsultaatiota ja tekemällä työtä ongelmiltaan vaihtelevan asiakasjoukon kanssa. Hän on tietoinen psykoterapeuttisen työn rasittavuustekijöistä ja osaa huolehtia omaan työssä jaksamiseen vaikuttavista tekijöistä.

Sisältö: Psykoterapeutiksi kasvaminen, oman työtavan tarkastelu, työssä jaksaminen, ammattitaidon ylläpitäminen, koulutusprosessin reflektointi.

Opetusmuodot: Seminaariopetus, kokemuksellinen työskentely, oppimispäiväkirjat.

Kirjallisuusopinnot verkkoympäristössä. Kirjallinen kooste reflektiosta.

Seminaarit:

- Psykoterapeutti-identiteetti I: matkalla uuteen ammattiin (2 pv). Psykoterapeutiksi kasvamisen vaiheet ja henkilökohtainen prosessointi.
- Psykoterapeutti-identiteetti II: edessä työura terapeuttina (2 pv). Työssä jaksaminen ja ammattitaidon ylläpitäminen.
- Lopetusseminaari. Koulutusprosessin ja oman ammatillisen identiteetin reflektointi. (2 pv)

Kirjallisuus. Seuraavat teokset tai vastaavat soveltuvin osin:

- Hick, S.F. & Bien, T. (2008) Mindfulness and the therapeutic relationship. New York: Guilford.
- Skovholt, T.-M. (2012). Becoming a therapist: On the path to mastery. John Wiley Sons Inc.
- Lisäksi seminaarikohtaista kirjallisuutta.

Psykoterapian työnohjaus 15 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa soveltaa psykoterapian teorioita ja työtapoja lapsi- ja nuoren asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, huomioiden myös asiakkaan perhettä ja muuta kasvu ympäristöä. Hän osaa toteuttaa eri kehitysvaiheissa olevan lapsen tai nuoren yksilöpsykoterapiaprosessin itsenäisesti osana asiakkaiden hoito- tai kuntoutusprosessia. Hän osaa arvioida omaa toimintaansa ja sen suhdetta hoidon vaikutuksiin.

Sisältö: Yhteensä vähintään 300 tuntia ohjattua asiakastyötä. Asiakastyön tulee sisältää vähintään yksi lyhytinterventio (10-20 tapaamista) 2-3 eri ikäryhmästä sekä vähintään yksi yli 25 tapaamista kattavan hoitoprosessin 2-3 eri ikäryhmästä, joista vähintään yksi yli vuoden (yli 45 tapaamista) kestävä hoito. Jokaisen hoidon tulee sisältää vanhempien tapaamisia. Lisäksi vähintään yhden hoidon tulee sisältää hoidon tueksi rakennettuja yhteistyötapaamisia muun kehitysympäristön kuin kodin kanssa (esim. päivähoito tai koulu). Ikäryhmät ovat 4-6 -vuotiaat (kehitysvaiheeltaan leikki-ikäiset), 7-10/11 -vuotiaat (kehitysvaiheeltaan kouluikäiset ennen murrosikää) sekä 11/12-18 -vuotiaat (kehitysvaiheeltaan murrosikäiset). Yhdeksi tapaamiseksi lasketaan 45 min ja esimerkiksi yksi 90 min perheistunto lasketaan 2 tapaamiseksi.

Opetusmuoto: Työnohjaus toteutetaan 3-4 hengen pienryhmissä ja materiaalina käytetään pääsääntöisesti videoituja asiakasistuntoja; yhteensä 150 ryhmäohjaustuntia. Lisäksi opiskelijan tulee kirjoittaa omalle työnohjausryhmälleen luettavaksi lyhyt yhteenveto työnohjausten välisistä asiakastapaamisista, jossa reflektoi psykoterapian etenemistä sekä omaa toimintaansa ja kehittymistään psykoterapeuttina. Näyttösalkkua varten opiskelijan tulee tehdä kirjallinen loppuyhteenveto kustakin koulutuspotilaasta erillisten ohjeiden mukaisesti, jossa voi hyödyntää työnohjausta varten kirjoitettuja välireflektointiaan.

Koulutuspsykoterapia, 4 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa oman elämäkokemuksensa yhteyden omiin henkilökohtaisiin toimintatapoihinsa ja tunnereaktioihinsa sekä osaa käyttää tätä hyväksi asiakassuhteiden muodostamisessa ja ylläpitämisessä ja hoitoprosessien läpiviemisessä. Hän pystyy ymmärtämään asiakkaiden kokemusta hoitotapahtumassa.

Opetusmuoto: Vaativan erityistason tai vastaavan pätevyyden omaavan psykoterapeutin antama yksilöllinen koulutuspsykoterapia vähintään 80 tuntia ja vähintään 1/vk tapaamistiheydellä koulutuksen aikana.

2. OSAAMISEN OSOITTAMINEN NÄYTÖLLÄ

Koulutusohjelmassa hankittu osaaminen osoitetaan näytöllä, joka muodostuu opinnäytetyöstä, jatkuvasta arvioinnista sekä näyttösalkusta.

Opinnäytetyö, 10 op

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tutkimuksellisesti lähestyä lasten ja nuorten psykoterapian eri ilmiöitä ja havainnoida ja eritellä omaa työtapaansa ja osuuttaan hoitoprosessien kulussa. Hän osaa hakea ja lukea kriittisesti arvioiden tutkimuskirjallisuutta ja tuntee tutkimusraportoinnin perusteet. Opinnäytetyössä opiskelijan tulee osoittaa teoriataustan ja käsitteistön hallintaa ja kykyä integroida näitä omaan psykoterapiatyöhön.

Sisältö: Itsenäisesti toteutettu, kirjallisesti raportoitu ja seminaariopetuksen yhteydessä suullisesti esitelty opinnäytetyö, joka edellyttää laaja-alaista perehtymistä johonkin lasten ja nuorten psykoterapian erityiskysymykseen ja noudattaa tieteellisen kirjoittamisen periaatteita.

Opetusmuoto: Seminaarimuotoinen opinnäytetyön suunnittelu, ohjaus ja raportointi toteutetaan 2-päiväisen seminaarin yhteydessä noin toisena ja kolmantena opiskeluvuotena. Näiden seminaariohjausten välissä tarjotaan pienryhmäohjaus. Valmiit ja hyväksytyt opinnäytetyöt esitellään ja reflektoidaan erillisessä seminaarissa opintojen viimeisenä lukukautena.

Osaamistavoitteiden jatkuva arviointi, 0 op

Opiskelijan osaamistavoitteiden täyttymistä arvioidaan läpi koulutusohjelman seminaarityöskentelyssä ja kirjallisuustehtävissä tapahtuvan reflektoinnin ja keskustelun sekä työnohjauksissa ja videotyöskentelyssä näkyvän osaamisen ja reflektoinnin perusteella. Noin puolessa välissä opintoja opiskelijan kanssa käydään 30 minuutin HOPS-keskustelu, jossa haastatellaan opiskelijaa oppimistavoitteista ja keskustellaan niiden täyttymisestä.

Näyttösalkku, 0 op

Opiskelijan tulee osoittaa näyttösalkulla koulutusohjelman oppimistavoitteiden mukaisesti, että kykenee yksilöpsykoterapeuttisen hoidon itsenäiseen läpiviemiseen osana lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoito- ja kuntoutusprosessia huomioiden tarpeen mukaisesti lapsen keskeiset kehitysympäristöt. Näyttösalkku sisältää

- 1.) **Kirjalliset terapiayhteenvedot kustakin koulutuspotilaasta** (erillisten ohjeiden mukaisesti).
- 2.) **Reflektio.** Terapiayhteenvedojen tulee sisältää erillisessä osiossa oman psykoterapeuttiuden kehittymisen ja kunkin tapauksen kannalta keskeisten oppimistavoitteiden täyttymisen reflektointia. Tämän lisäksi koulutusohjelman aikana kirjallisuustehtävien, lapsiobservoinnin ja seminaarien yhteydessä kirjoitetut oppimispäiväkirjat sisältävät reflektointia omasta psykoterapeuttiudesta ja sen kehittymisestä. Koulutusohjelman loppupuolella opiskelija tekee näistä 1-3 -sivuisen kirjallisen koosteen, jossa arvioi koulutuksen myötä saamiaan tiedollisia, taidollisia ja vuorovaikutuksellisia valmiuksiaan lasten ja nuorten psykoterapeutiksi.
- 3.) **Näyttökoe.** Koulutusohjelman viimeisenä lukukautena opiskelija tekee valitsemastaan koulutuspotilaasta 20 minuutin videokoosteen sekä lyhyen kirjallisen jäsennyksen, jossa osoittaa psykoterapeutille tarvittavaa ymmärrystä ja käsitteellistämisen kykyä psykoterapiaprosessin kannalta keskeisistä asioista. Esityksen tulee sisältää asiakkaan alkutilanne, näyte työskentelystä sekä päätösvaihe. Näyttökoe tarkastetaan tutussa työnohjausryhmässä viimeisellä työnohjauskerralla, jonka pitää pääkouluttaja.